

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Den 18. juni 2009

Åbent samråd i Folketingets udvalg for fødevarer, landbrug og fiskeri (FLF alm. del)

TALEPUNKT

(Det talte ord gælder)

Spørgsmål BC

Ministeren bedes redegøre for de primære årsager til stigningen i omkostningerne til kødkontrollen på næsten 40 pct. pr. slagtet gris i perioden 2006-08.

- De seneste år er der sket en omkostningsstigning i kødkontrollen, og det er klart, at det påvirker slagteriernes internationale konkurrenceevne og derved beskæftigelsen i sektoren.
- Efter Fødevarestyrelsens opgørelse har der været en stigning i enhedsomkostningerne på svineslagterierne på 35 pct. i løbende priser fra 2006 til 2008, efter at niveauet i en årrække frem til 2006 faktisk havde været ret stabilt.
- 2007 var præget af omlægninger af produktionen på nogle svineslagterier, hvor der blev slagtet mere på enkelte anlæg, bl.a. ved brug af weekender og aften, og det gav en stigning i de totale omkostninger.
- Samtidig var det vanskeligt at skaffe tilstrækkeligt med personale, og det medførte øgede udgifter til timelønnet personale og vikarer.

- Derfor blev der også sat gang i uddannelse af flere tilsynsteknikere. Dette har i 2007 og 2008 medvirket til at øge omkostningerne, da slagterierne betaler for uddannelsen. Således toppede udgifterne til uddannelse af tilsynsteknikere i 2008.
- Der er nu ved at være uddannet de teknikere, som der er behov for i en overskuelig fremtid, og de dyre udenlandske vikarer, de kan undværes. Samtidig gøres der også en indsats for at reducere brugen af timelønnede dyrlæger, og til sammen vil dette på længere sigt reducere omkostningerne til personalet.
- En anden udgiftsdrivende faktor er uforudsete ændringer eller omlægninger i produktionen, som kan have betydning for de økonomiske omkostninger for kødkontrollen.
- Her har dialogen på virksomhederne ikke været god nok. Det er vigtigt, at såvel chefbedsdyrlæger som fabrikschefer reagerer proaktivt og ansvarligt, og at de netop indgår i en dialog om de økonomiske og ledelsesmæssige aspekter af kontrol- og produktions-tilrettelæggelsen.
- Så med andre ord er det rigtigt, at omkostningerne som følge af disse særlige forhold steg ganske voldsomt i 2007 og 2008.
- Jeg satte derfor sidste år gang i et udredningsarbejde med det formål at reducere omkostningerne, uden at gå på kompromis med fødevarsikkerheden. Dette

analysearbejde førte til, at jeg i november sidste år fremlagde en handlingsplan, som frem mod 2011 skal reducere omkostningerne til kontrollen.

- Vi er allerede i gang med at reducere omkostningerne gennem de initiativer, der ligger i min handlingsplan for kødkontrollen.
- Et af elementerne i handlingsplanen var at gennemføre en konsulentundersøgelse for at understøtte Fødevarestyrelsens indsats i forhold til handlingsplanens initiativer vedr. omkostningsreduktioner, incitament, styrings- og finansieringsmodel, ændret organisering af arbejdet i kødkontrollen samt den ledelsesmæssige organisering af kødkontrollen.
- Konsulentundersøgelsen har desuden inddraget erfaringer fra andre lande og har også haft til formål at udvikle en model for systematisk ”benchmarking” mellem kødkontrollen på de enkelte virksomheder.

Spørgsmål BD

Ministeren bedes redegøre for anbefalingerne i rapporten fra PricewaterhouseCoopers om Fødevarestyrelsens kødkontrol.

- Konsulentrapporten viser, at der er et stort potentiale for at nedbringe omkostningerne ved kødkontrollen ved hjælp af en række administrative ændringer og omorganiseringer. I handlingsplanen fra november 2008 vurderede vi, at der gennem en række tiltag kunne opnås besparelser på 113 millioner kroner. Den

nye rapport antager, at mulighederne for besparelser er endnu større.

- Rapporten peger på tre områder, hvor kødkontrollen kan moderniseres, og hvor omkostningerne dermed kan reduceres. De tre anbefalinger understøtter og supplerer som nævnt initiativerne i handlingsplanen.
- For det første foreslår rapporten, at der etableres en ny organisationsmodel for kødkontrollen i Fødevarestyrelsen. Der skal opbygges en særskilt organisatorisk enhed, der alene arbejder med kødkontrol. På den måde bliver organisationen overskuelig for erhvervet, og indsatsen bliver fokuseret. Et første skridt i den retning var at oprette styringsenheden for kødkontrollen som et af handlingsplanens initiativer.
- For det andet foreslår rapporten, at der etableres en ny styringsmodel for kødkontrollen, der sætter tydelige målsætninger op for, hvad der skal nås i løbet af et år med fokus på øget effektivitet. På den måde vil arbejdsopgaver blive gennemført effektivt og ensartet slagterierne imellem, så man bruger samme tid på at syne en gris i eksempelvis Herning og Ringsted. Samtidig skal de faktiske udgifter til kontrol afregnes hver måned over for slagterierne, og dermed undgås en efterregning ved årets afslutning. Også her er der tale om en anbefaling, som ligger i forlængelse af den styringsmodel, der findes i handlingsplanen.

- For det tredje bør der ifølge rapporten etableres en ny aflønningsform, der ved hjælp af bonusordninger skal bevirke, at både medarbejdere og ledere kan se en personlig fordel i at arbejde for en mere effektiv kødkontrol.
- Anbefalingen om en ny aflønningsform er en nyskabelse, som skal drøftes nærmere med de involverede parter.
- Konsulentundersøgelsen har været en anledning til at komme dybere i nogle af de problemstillinger, som allerede adresseres i handlingsplanen, og til at få en uafhængig vurdering af grundlaget for at realisere de ambitiøse mål om reduktion af omkostningerne.
- Det er min målsætning at gennemføre rapportens anbefalinger. Jeg synes det er nogle gode anbefalinger, og som sagt, så ligger de i forlængelse af handlingsplanens initiativer.

Spørgsmål BE

Ministeren bedes redegøre for tidsplanen for implementering af anbefalingerne i rapporten fra PricewaterhouseCoopers om Fødevarestyrelsens kødkontrol.

- Arbejdet med en ny styringsmodel har jeg allerede sat i gang, mens de øvrige to anbefalinger først skal drøftes med personale og faglige organisationer.
- Fødevarestyrelsen har netop udarbejdet en foreløbig plan for implementering af anbefalingerne.

- Første skridt i forhold til en ny organisering af kød-kontrollen vil være at rekruttere en ny chef på vice-direktør-niveau, som vil få ansvaret for kødkontrol og for kontakten med slagterierne.
- Den nye styringsmodel vil gradvist blive implementeret, og de første elementer vil blive anvendt i form af en mere specificeret opfølgning over for slagterierne her i løbet af juni måned. Desuden vil den nye styringsmodel blive anvendt ved budgetlægningen for 2010. Jeg forventer, at de væsentligste elementer i styringsmodellen er på plads inden 1. januar 2010.
- Det forudsætter dog, at der i samarbejde med erhvervet kan findes finansiering til de nødvendige udviklingsomkostninger.
- De øvrige anbefalinger vil også være godt på vej til at blive implementeret ved udgangen af året.

Spørgsmål BF

Ministeren bedes redegøre for, hvorvidt omkostningerne til kødkontrollen kommer ned på et konkurrencedygtigt niveau, uden at det går ud over fødevarerens sikkerheden, når anbefalingerne i rapporten fra Pricewaterhouse-Coopers om Fødevarerstyrelsens kødkontrol er implementeret.

- Konsulentrappen har kun undersøgt besparelspotentiale for ændringer, der kan gennemføres, uden at det forringer kvaliteten af kontrollen.
- Samme præmis er lagt til grund for min handlingsplan: Det forudsættes, at alle omkostningsredu-

rende initiativer kan gennemføres uden at forringe kvaliteten af kødkontrollen.

- Det gælder jo om, at vi skal modernisere og omlægge kødkontrollen, samtidig med at den nuværende høje kvalitet i kontrollen og det internationalt anerkendte høje niveau for fødevarerikkerhed fastholdes. Det er i øvrigt i lige så høj grad som reducerede omkostninger en forudsætning for, at slagteriernes fortsatte konkurrenceevne bevares på et internationalt marked.
- Her til sidst vil jeg gerne benytte lejligheden til at kommentere de udsagn, der har været, blandt andet fra Dyr lægeforeningen den 14. maj vedrørende pålagte omkostninger til slagterierne for opgaver f.eks. ved dyreværnssager eller i forbindelse med CKL projekter.
- Det er Fødevarerstyrelsens instruks, at udgifter til dyreværnssager på slagterierne ikke skal belaste slagterierne. I det omfang, det har fundet sted, er der tale om en fejl.
- Og hvis der er andre områder, hvor slagterierne er blevet pålagt at betale for opgaver, der skulle dækkes af Fødevarerstyrelsens eget budget, så er der tale om en fejl i Fødevarerstyrelsens økonomiadministration.
- Udgifterne til de såkaldte CKL projekter eller til klagesager skal ikke belaste virksomhederne. Jeg kan i øvrigt oplyse, at der er tale om et beløb på omkring 2. mio. kr.

- Disse forhold vil blive bragt i orden, og det er også derfor jeg har bedt juristerne om at se på, om der eventuelt skal ske en tilbagebetaling til virksomhederne.